

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 20Sa/12/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2019200217
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2019200217.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave sudcom JUDr. Róbertom Foltánom v právnej veci žalobcu J. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. Q. D. XXX, zastúpeného advokátkou JUDr. Sabínou Hodoňovou, PhD., Mariánske námestie 31, Žilina, proti žalovanému Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 42558-2/2019-BA zo dňa 9.5.2019, takto

rozhodol:

I. Súd rozhodnutie žalovaného Sociálnej poisťovne, ústredia č. 42558-2/2019-BA zo dňa 9.5.2019 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

II. Žalobcovi sa priznáva právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa v konaní domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia č. 42558-2/2019-BA zo dňa 9.5.2019, ktorým žalovaný ako odvolací orgán zamietol jeho odvolanie a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava č. 3028/2019-TT-DvN zo dňa 1.3.2019 vyslovujúce, že podľa § 104 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. a čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

2. Namietal, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľné, zistenie skutkového stavu veci orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce a došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

3. Uvádzal, že štyri roky pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie pracoval na území Írska. V Írsku býval v prenajatej nehnuteľnosti so svojou manželkou P. Y. a dvomi maloletými deťmi W. Y., nar. XX. J. XXXX a J. Y., nar. XX. Y. XXXX. Manželka s maloletými deťmi opustila Írsko 1. augusta 2018. Žalobca uzatvoril manželstvo s P. Y. dňa XX. G. XXXX v Y. Y. T.. Maloleté deti sa narodili na území Írska, bezprostredne po tom, čo im boli vybavené cestovné pasy rodičia s deťmi vycestovali na územie Slovenskej republiky, kde boli deťom vybavené rodné listy a boli pokrstené. Cestovanie manželky žalobcu za účelom pôrodu na území Slovenskej republiky bolo s ohľadom na vysoké štádium tehotenstva lekármi vyhodnotené ako rizikové. Žalobca 10.1.2005 uzatvoril s KOOPERATIVOU poisťovňou, a.s. SD3 Futura Plus Kapitálové životné a dôchodkové poistenie číslo 6511104669. Žalobca v záujme plánovanej budúcej kúpy nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky uzatvoril dňa 20. júna 2011 s ČSOB stavebnou sporiteľňou zmluvu o stavebnom sporení číslo 635114204/8170. Následne žalobca dňa 17. mája 2012 uzatvoril s KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. IŽP5 - FUTURA INVEST Investičné životné poistenie číslo 6568786074. Dňa 19. septembra 2012 sa žalobcovi narodil syn J. Y.. Po vybavení pasu maloletému dieťaťu sa rodina dlhšie zdržala na území Slovenskej republiky. Manželka žalobcu maloletému uzatvorila na území Slovenskej republiky s Allianz Slovenskou poisťovňou poistnú zmluvu

MOJA FARBIČKA číslo 9810018599. Maloletý J. mal lekárov na území Slovenskej republiky - maloletý navštevoval pediatra v Y. F. MUDr. D. X., imuno-alerologickú ambulanciu v Kežmarku MUDr. J. N., očné ambulanciu v Martine MUDr. D. U.. Od septembra 2018 navštevuje pediatra v Trnave - MUDr. W. J.. Dňa 21. mája 2015 sa žalobcovi narodila dcéra W.. Rovnako ako v prípade maloletého J., po vybavení cestovného pasu sa rodina dlhšie zdržala na území Slovenskej republiky. Manželka žalobcu uzatvorila maloletej s Allianz Slovenskou poisťovňou poisťnú zmluvu MOJA FARBIČKA číslo 9810091639. Maloletá má lekárov na území Slovenskej republiky - navštevoval pediatra D. X.. Ako ročná bola hospitalizovaná vo Fakultnej nemocnici Trnava, detská klinika - oddelenie batoliat. Od septembra 2018 navštevuje pediatra v Trnave - MUDr. W. J.. Platby poisťného žalobcu s manželkou realizovali tak, že prostriedky pravidelne zasielali na bankový účet v SLSP, a.s., z ktorého boli realizované zážky. Vlastníkom účtu v SLSP, a.s. je manželka žalobcu. Žalobca s manželkou uzatvorili dňa 24. apríla 2017 zmluvu o rezervácii nehnuteľnosti s investorom Arboria B, s.r.o. Dňa 22. mája 2017 bol k uvedenej zmluve o rezervácii uzatvorený dodatok, v zmysle ktorého sa investor zaviazal rezervovať nehnuteľnosť pre žalobcu a jeho manželku do 21. júla 2017. Žalobca dňa 3. júla 2017 uzatvoril s T., a.s. zmluvu o bežnom účte. Žalobca spolu s manželkou uzatvorili dňa 3. júla 2017 zmluvu o poskytnutí úveru na bývanie číslo 001/291468/17-001/000 s T., a.s. a dňa 21. júla 2017 žalobca požiadala o zmenu zmluvných podmienok z dôvodu pridania poistenia úveru. Manželia dňa 11. júla 2017 uzatvorili s obchodnou spoločnosťou Arboria BD4, s.r.o. zmluvu o budúcej zmluve o prevode vlastníctva bytu. Byt, ktorý bol predmetom zmluvy ešte neexistoval, predávajúci v zmysle zmluvy realizoval výstavbu bytového domu s názvom Arboria Park. Do výstavby bytu, ktorý bol predmetom rezervácie a zmluvy o budúcej zmluve o prevode vlastníctva bytu žalobcu s manželkou zasahovali a jeho vzhľad prispôbili vlastným požiadavkám. V byte si vyberali podlahy, dvere, kľučky na dverách, vyberali farby, obklady, zabezpečili si vyhotovenie kuchynskej linky na mieru. Byt financovali z prostriedkov zo stavebného sporenia a z poskytnutého úveru. Dňa 13. septembra 2017 žalobca s manželkou so záložcom Arboria BD4, s.r.o. a VÚB, a.s. uzatvorili zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti číslo 001/291468/17-001/100 Zelená. Dňa 19. októbra 2017 žalobca s manželkou uzatvorili s T., a.s. dodatok k úverovej zmluve. Žalobca s manželkou uzatvorili dňa 12. júna 2018 zmluvu o poskytovaní vzdelávania pre maloleté deti W. Y. a J. Y.. Za účelom uzatvorenia zmluvy navštevovali rôzne školy už od mája 2018. Manželka žalobcu dňa 15. augusta 2018 uzatvorila pracovnú zmluvu so zamestnávateľom Súkromná materská škola U.. Výstavba bytového domu bola ukončená v lete roku 2018 a žalobca s manželkou uzatvorili dňa 7. septembra 2018 zmluvu o užívaní nehnuteľnosti. Žalobca definitívne pricestoval z Írska na územie Slovenskej republiky dňa 18. decembra 2018, kedy pricestoval za svojou manželkou a maloletými deťmi. Deti v tomto čase navštevovali školské zariadenia na území Slovenskej republiky a manželka žalobcu pracovala v škôlke. Žalobca s manželkou napokon uzatvorili zmluvu o prevode vlastníctva bytu po jeho kolaudácii 12. februára 2019. Žalobca sa na územie Slovenskej republiky vracal pravidelne, mimo vyššie uvedených konkrétnych časových údajov, kedy zotrval na území Slovenskej republiky z dôvodu zabezpečovania potrieb rodiny, sporenia za účelom kúpy bytu, zabezpečenia bývania, či vzdelania maloletých detí, cestoval žalobca na Slovensko najmenej 2 až 3 krát ročne za svojou slovenskou rodinou. V Írsku s manželkou bývali výlučne v prenajatých nehnuteľnostiach. V súvislosti s narodením maloletých detí zotrvali v jedinej prenajatej nehnuteľnosti - malý rodinný dom bez pozemku - a to až do odchodu manželky s maloletými deťmi dňa 1. augusta 2018. V Írsku žalobca mal 5 pracovných pomerov, v súvislosti s narodením maloletých detí už pracovný pomer nenechal. V Írsku si nevybudovali bližšie priateľské vzťahy, pravidelnejšie sa stretávali s inými slovenskými rodinami. Aj krstní rodičia maloletých detí sú príbuznými žalobcu. Rodina zo Slovenska žalobcu navštevovala sporadicky. Na území Slovenskej republiky mal žalobca, ako aj jeho manželka trvalý pobyt.

4. Podľa žalobcu žalovaný svoj záver o tom, že jeho bydlisko nie je na území Slovenskej republiky, vyvodzoval z nesprávnej aplikácie a interpretácie čl. 11 nariadenia 987/2009, keď nepoužil ods. 2 tohto článku, podľa ktorého pri rozdielnych stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských k určeniu bydliska, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie určujú centrum záujmov dotknutej osoby po vzájomnej dohode. V prípade absencie takejto dohody podľa žalobcu možno určiť centrum záujmov už nie na základe kritérií, ale na základe úmyslu dotknutej osoby.

5. Žalovaný má povinnosť komunikovať s inštitúciami Írska a v prípade rozdielneho stanoviska sa pokúsiť o vzájomnú dohodu, avšak z obsahu rozhodnutia ani spisového materiálu nevyplýva, že by s inštitúciami Írska konal, hoci sám nebol oprávnený centrum jeho záujmov určovať. Žalovaný iba formálne vyhodnotil skutkové okolnosti, ktoré mal k dispozícii z formuláru U1, skutočné dôvody práce v zahraničí, charakter pobytu žalobcu v zahraničí a dôvody jeho odchodu z Írska neskúmal a nevyhodnotil, žalobcom

predložené listiny označil iba za nápomocné pri posudzovaní centra záujmov a dokresľujúce situáciu dotknutej osoby, hoci konkrétne životné situácie žalobcu nie sú iba dokresľujúcimi vo vzťahu k centru záujmov, ale spadajú pod kritériá.

6. Žalobca mal za to, že samotná dĺžka pobytu a zamestnania na území Írska a s tým súvisiace plnenie daňových a odvodových povinností na určenie centra záujmov nepostačujú. On s Írskom žiadne väzby nemá, na území Slovenskej republiky sa oženil a hoci sa mu v Írsku narodili deti, bezodkladne po vybavení cestovných pasov s nimi rodičia vycestovali na územie Slovenskej republiky a tieto tu boli pokrstené. Rodičia im na území Slovenskej republiky zriadili sporenie. Manželka žalobcu s oboma maloletými deťmi býva od augusta 2018 na území Slovenskej republiky. Žalobca tak na územie Slovenskej republiky cestoval za svojou najbližšou rodinou. V spornom období od decembra 2014 sa žalobcovi narodilo druhé dieťa, s ktorým sa rodičia zdržali na území Slovenskej republiky. Manželka žalobcu uzatvorila maloletej W. s Allianz Slovenskou poisťovňou poisťnú zmluvu MOJA FARBIČKA číslo 9810091639. Žalobca s manželkou uzatvorili dňa 24. apríla 2017 zmluvu o rezervácii nehnuteľnosti, dňa 3. júla 2017 žalobca uzatvoril s T., a.s. zmluvu o bežnom účte a v rovnaký deň spolu s manželkou uzatvorili zmluvu o poskytnutí úveru na bývanie číslo 001/291468/17-001/000 s T., a.s., dňa 11. júla 2017 uzatvorili s obchodnou spoločnosťou Arboria BD4, s.r.o. zmluvu o budúcej zmluve o prevode vlastníctva bytu, dňa 13. septembra 2017 žalobca s manželkou so záložcom Arboria BD4, s.r.o. a VÚB, a.s. uzatvorili zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti číslo 001/291468/17-001/100, výstavba bytového domu bola ukončená v lete roku 2018 a žalobca s manželkou uzatvorili dňa 7. septembra 2018 zmluvu o užívaní nehnuteľnosti. Dňa 12. júna 2018 žalobca s manželkou uzatvorili zmluvu o poskytovaní vzdelávania pre maloleté deti W. Y. a J. Y.. Manželka žalobcu dňa 15. augusta 2018 uzatvorila pracovnú zmluvu so zamestnávateľom Súkromná materská škola U.. V súvislosti s narodením maloletých detí žalobca s manželkou zotrvali v Írsku v jedinej prenajatej nehnuteľnosti - malý rodinný dom bez pozemku - a to až do odchodu manželky s maloletými deťmi dňa 12. augusta 2018. V Írsku žalobca mal 5 pracovných pomerov. V Írsku si nevybudoval bližšie priateľské vzťahy, pravidelnejšie sa stretával iba s inými slovenskými rodinami. V Írsku bol výlučne kvôli práci a nevenoval sa žiadnym nezárobkovým aktivitám. Na území Slovenskej republiky mal zachovaný trvalý pobyt.

7. Žalobcovi nie je zrejmé, na základe čoho potom žalovaný dospel k záveru, že centrum jeho záujmov bolo na území Írska, čím spôsobil situáciu, že žalobca, napriek tomu, že v sledovanom období riadne pracoval a bol poistený, nemá nárok na podporu v nezamestnanosti, čo je v rozpore s účelom základného nariadenia, nariadenia č. 987/2009, ako aj v rozpore so zásadou voľného pobytu osôb v rámci Spoločenstva. Rozhodnutie žalovaného pre nedostatok odôvodnenia považuje za nepreskúmateľný a nakoľko žalovaný prihliadal iba na informácie vyplývajúce z formuláru U1 a všetky ďalšie informácie poskytnuté mu žalobcom vyhodnotil iba ako dokresľujúce a nápomocné, zistenie skutkového stavu veci je nedostatočné.

8. Žalobca poukazoval aj na právny názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozhodnutiach sp. zn. 4Sžso/1/2011, 4Sžso/18/2011 a 1Sžso/18/2012, v ktorých súd konštatoval nesprávne posúdenie väzieb k Slovenskej republike, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 20S/124/2015, v ktorom súd konštatoval nedostatky v dokazovaní správneho orgánu. V tejto súvislosti namietal, že žalovaný neskúmal dôvody odchodu žalobcu z Írska, neskúmal pohnútky vo vzťahu k uzatváraniu zmlúv na území Slovenskej republiky, uzatvárania sporení pre maloleté deti, uzatvorenia zmluvy o rezervácii nehnuteľnosti, úverovej zmluvy, zmluvy o budúcej zmluve a napokon kúpy nehnuteľnosti na území Slovenskej republiky. Žalovaný neskúmal ani pohnútky vo vzťahu k hľadaniu školy pre maloleté deti a k uzatvoreniu zmluvy o vzdelávaní maloletých detí a ani skutočnosťou, že žalobca pricestoval na územie Slovenskej republiky za svojou manželkou, ktorá tu bývala spolu s maloletými deťmi od augusta 2018. Žalobca nebol v konaní pred žalovaným ani vypočutý.

9. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k veci navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

10. Uvádza, že z predpisov vzťahujúcich sa na vec je zrejmá základná zásada, ktorou sa treba viesť pri zohľadňovaní dôb poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých na území iného členského štátu Európskej únie pri uplatnení nároku na dávku v nezamestnanosti na území Slovenskej republiky, a to, že slovenská doba poistenia v nezamestnanosti musí byť dosiahnutá ako posledná. Iba vo výnimočných prípadoch je možné zohľadniť dobu poistenia dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie, pokiaľ je dosiahnutá ako posledná. Touto výnimkou zo základnej zásady je situácia, ak si žiadateľ zachová počas

výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu Európskej únie centrum záujmov a bydlisko na území Slovenskej republiky. V posudzovanom období posledných štyroch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t. j. od 19. decembra 2014 do 18. decembra 2018, žalobca nepreukázal žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by mu bolo možné zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti. V zmysle § 104 ods. 1 zákona na vznik nároku na dávku v nezamestnanosti sa vyžaduje doba poistenia v nezamestnanosti najmenej 730 dní v období posledných štyroch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Žalobca teda nespĺnil základnú podmienku nároku na dávku v nezamestnanosti. Žalobca bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol doby poistenia v nezamestnanosti v zmysle platnej slovenskej legislatívy. Z uvedeného dôvodu by bolo možné zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území Írska do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia len v prípade preukázania zachovania pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu Európskej únie. Zachovanie väzieb žalobcu na území Slovenskej republiky je nutné posúdiť na základe celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií. V konaní o dávke v nezamestnanosti príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne vychádzala z objektívnych skutočností vyplývajúcich z formulára U1, zo dňa 11. februára 2019, ako i z údajov uvedených žalobcom v Žiadosti o dávku v nezamestnanosti, zo dňa 14. januára 2019, a v podrobnom Vyhlásení žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov, zo dňa 14. januára 2019.

Centrum záujmov dotknutej osoby je v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia možné určiť na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov - žalobca sa podľa Vyhlásenia žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov, zo dňa 14. januára 2019, zdržiaval na území Írska v období od mája 2005 do decembra 2018, t. j. 13 rokov a 7 mesiacov;

b) situáciu dotknutej osoby vrátane:

- povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy - z informačného systému Sociálnej poisťovne bolo zistené, že žalobca do 19. decembra 2018 (deň zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie) bol na území Slovenskej republiky v troch pracovnoprávných vzťahoch, v celkovom trvaní 3 roky a 1 mesiac. Na území Írska pracoval žalobca vo viacerých pracovnoprávných vzťahoch, pričom podľa formulára U1, zo dňa 11. februára 2019, medzi obdobiami pracovných pomerov v roku 2008 (dvakrát) a 2009 (jedenkrát) poberal dávku v nezamestnanosti podľa írskych právnych predpisov. Podľa Vyhlásenia žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov, zo dňa 14. januára 2019, posledný pracovný pomer žalobcu na území Írska trval od 14. októbra 2012 do 14. decembra 2018, t. j. viac ako 6 rokov. Tento pracovný pomer bol dohodnutý na dobu neurčitú a nemal sezónny ani dočasný charakter. Na základe všetkých zistených skutočností možno žalobcovu pracovnú situáciu v Írsku jednoznačne hodnotiť ako stabilnú s prioritnou orientáciou na írsky pracovný trh;

- jej rodinného stavu a rodinných väzieb - na území Írska sa žalobca prevažnú dobu zdržiaval spolu s najbližšími osobami - od roku 2006 do augusta 2018 s manželkou (manželstvo uzavreté v roku 2014 na Slovensku) a dvoma maloletými deťmi (narodenými v roku 2012 a v roku 2015 v Írsku). Podľa Vyhlásenia žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov, zo dňa 14. januára 2019, žalobca počas výkonu zárobkovej činnosti v Írsku cestoval na Slovensko 2-3 krát ročne na 1-3 týždne a v roku 2018 5-krát ročne na 1-3 týždne (v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti predložil rezervácie leteniek, z ktorých je možné usúdiť, že v rokoch 2015 - 2018 pricestoval na Slovensko 2-krát na dobu 4-15 dní), Žalobca sa na území Írska podstatnú dobu zdržiaval s najbližšími osobami - manželkou a maloletými deťmi a na tomto území si spolu s uvedenými osobami vytvoril spoločnú domácnosť. Právne aj mravné povinnosti voči manželke a najmä voči maloletým deťom sú pokiaľ ide o spoločný život, hospodárenie a výchovu zásadnejšie ako pravidelné návraty na Slovensko vo frekvencii 2-krát ročne, Z uvedeného je zrejmé, že rodinná situácia žalobcu svedčí o vytvorení jeho väzieb na území Írska.

- jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná - žalobca na území Slovenska vlastní nehnuteľnosť - byt, ktorý spolu s manželkou nadobudli do vlastníctva na základe kúpnej zmluvy, zo dňa 12. februára 2019. V Írsku žalobca býval vo viacerých podnájdoch, od roku 2008 býval spolu s manželkou a neskôr aj deťmi v prenajatom dome. Bytovú situáciu v Írsku bolo možné vyhodnotiť za primeranú pomerom, kedy manželia (neskôr aj spolu s maloletými deťmi) v prenajatej nehnuteľnosti spoločne žili, uhrádzali spoločné náklady a tvorili spoločnú domácnosť.

- členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely - žalobca bol zamestnaný na území Írska, takže daňové povinnosti si plnil na tomto území, z čoho je zrejmé, že za štát bydliska sa na daňové účely považuje štát zamestnania, t. j. Írsko.

11. Poukazoval na to, že možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte inom, ako v štáte posledného zamestnania, je len výnimkou zo všeobecného pravidla, ktoré určuje, že nárok na dávku v nezamestnanosti by si mala nezamestnaná osoba prednostne uplatniť v štáte posledného zamestnania, lebo v tomto štáte platila poisťné pre prípad nezamestnanosti. Tým sa podporí rovnomerné a spravodlivé rozdeľovanie finančných nákladov medzi inštitúciami prijímajúcimi poisťné a následne medzi inštitúciami vyplácajúcimi dávky. Cieľom nariadenia je podporiť hľadanie práce v tom členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba bezprostredne predtým platila príspevky na poistenie v nezamestnanosti a zároveň aj to, aby tento štát niesol bremeno výplaty dávky v nezamestnanosti. Pri uplatnení nároku na dávku v nezamestnanosti v štáte posledného zamestnania sa neskúma, aké väzby má žiadateľ v tejto krajine, ale doby poistenia dosiahnuté podľa jeho legislatívy sa zohľadnia automaticky, čo však nezabezpečuje automaticky vznik nároku na dávku v nezamestnanosti. Žalobca mal zákonnú možnosť požiadať o dávku v nezamestnanosti na území Írska. Koordinačné predpisy určujú, že pri skončení výkonu zárobkovej činnosti by si nezamestnaní mali uplatňovať nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte, v ktorom práve skončili zamestnanie. V prípade priznania nároku na dávku v nezamestnanosti má dotknutá osoba v zmysle čl. 64 základného nariadenia možnosť požiadať o export priznanej dávky v nezamestnanosti do ktoréhokoľvek členského štátu Európskej únie, t. j. aj na územie Slovenskej republiky. V prípade, keď nezamestnaný nevyužije možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v štáte posledného zamestnania, a požiada o dávku v nezamestnanosti v inom členskom štáte, tento členský štát je v zmysle koordinačných predpisov povinný skúmať, či je možné dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú v zahraničí zohľadniť v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti, Takúto dobu je možné zohľadniť len podľa čl. 65 základného nariadenia, t. j. v prípade zachovania pevných väzieb v členskom štáte, v ktorom si dotknutá osoba uplatňuje nárok na dávku v nezamestnanosti. Doby poistenia v nezamestnanosti získané na území iného členského štátu teda nemôže Sociálna poisťovňa zhodnotiť automaticky na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti, ale je povinná dôsledne vyhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, preukázané v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti.

12. Podľa žalovaného v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe kritérií stanovených v tomto článku. Žalovanému je z viacerých iných konaní zrejmé stanovisko írskej inštitúcie k posudzovaniu inštitútu bydliska - nakoľko nejde o spor inštitúcií v zmysle článku 11 vykonávacieho nariadenia, je posúdenie bydliska podľa stanoviska írskej inštitúcie výlučnou právomocou tej inštitúcie, kde bol uplatnený nárok na dávku v nezamestnanosti (teda Sociálnej poisťovne). V zmysle druhej vety ustanovenia § 196 ods. 1 zákona nie je potrebné dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne. Uvedené stanovisko írskej inštitúcie k bydlisku bolo preto zohľadnené aj v tomto konaní (súčasťou spisového materiálu je jedno z takýchto stanovísk, a to stanovisko príslušnej írskej inštitúcie, zo dňa 12. marca 2019). S uvedeným právnym názorom príslušnej írskej inštitúcie sa žalovaný stotožňuje. Podľa právneho názoru žalovaného nedošlo k rozdielnym stanoviskám vo veci posúdenia bydliska žalobcu medzi príslušnou írskou inštitúciou a žalovaným, pretože príslušná írská inštitúcia nemala dôvod posudzovať bydlisko žalobcu. Podľa uvedeného ustanovenia by bolo nutné postupovať jedine v prípade, ak by príslušná írská inštitúcia usúdila, že bydlisko žalobcu bolo na Slovensku (a na základe toho by mu napr. nepriznala nárok na niektoré sociálne dávky) a podľa názoru žalovaného by bolo v Írsku.

13. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že nemá žiadne väzby s Írskom, žalovaný poukazoval na to, že v súlade s čl. 65 ods. 2 základného nariadenia preukázanie zachovania bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu zárobkovej činnosti v zahraničí sa hodnotí najmä počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu Európskej únie. V súlade s uvedeným bolo preto v konaní o žalobcovom nároku na dávku v nezamestnanosti potrebné posúdiť, kde mal bydlisko počas výkonu zárobkovej činnosti na území Írska. V zmysle koordinačných nariadení pojem "bydlisko" je potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržuje, kde je jej centrum záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase. Dôležitá na posúdenie bydliska je aj rodinná situácia a rodinné väzby dotknutej osoby a taktiež povaha vykonávanej zárobkovej činnosti vo vzťahu k jej trvalosti, stabilite a dĺžke trvania. Zároveň uvádzame, že pojem "trvalý pobyt" nie je možné stotožňovať s pojmom

"bydlisko". V zmysle čl. 1 písm. j) základného nariadenia "bydlisko" je miesto, kde osoba zvyčajne býva. Súčasne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Sžsk/38/2017 zo dňa 27. novembra 2018, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (v bode 26.) jednoznačne konštatoval, že na zachovanie bydliska a centra záujmov na Slovensku nepostačuje len zachovanie si evidovaného trvalého pobytu, čo je do veľkej miery len administratívna skutočnosť, ktorá neodzrkadľuje realitu (čo je aj prípad žalobcu, ktorý má trvalý pobyt evidovaný v obci X. Q. D., avšak reálne sa zdržiava na adrese Q. X, W.).

14. Žalobca v konaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by podľa neho mali byť dôslednejšie zistené a preukázané, na dôkladnejšie zistenie skutkového stavu nenavrhol vykonanie žiadnych ďalších dôkazov, hoci vo vyhlásení žiadateľa na účely posúdenia zachovania centra záujmov zo dňa 14.1.2019 mu bolo umožnené uviesť všetky skutočnosti, o ktorých sa domnieva, že môžu byť významné pri posudzovaní jeho centra záujmov počas pobytu v Írsku.

15. Žalovaný súčasne poukazoval na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžsk/5/2016, 1Sžo/26/2016 a 1Sžsk/38/2017, v ktorých sa tento súd stotožnil s právnym názorom Sociálnej poisťovne vo veci posúdenia bydliska a zistenie skutkového stavu veci považoval za dostatočné, ako aj na rozhodnutia krajských súdov v obdobných veciach, s tým, že príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhoduje o každom uplatnenom nároku individuálne a jej postup nie je možné zovšeobecniť, nakoľko v každom konaní je dôkazná situácia iná.

16. V písomnom stanovisku k vyjadreniu žalovaného žalobca uvádzal, že v rozpore s tvrdením žalovaného v rámci štátov Európskej únie neexistuje žiadna zrejma základná zásada vyžadujúca, aby slovenská doba poistenia bola posledná, a s ohľadom na slobodu voľného pohybu občanov nemožno tvrdiť, že zohľadniť doby poistenia dosiahnuté na území iného členského štátu je možné iba výnimočne. Nejde o výnimočný postup, ale o výnimku z pravidla, čo je významovo podstatný rozdiel.

17. Ak Írsko podľa vyjadrenia žalovaného nereaguje pri riešení otázky bydliska dotknutej osoby, k dohode inštitúcií nedôjde, aplikácia článku 11 ods. 1 nariadenia č. 987/2009 je vylúčená a podľa článku 11 ods. 2 je potrebné posudzovať skutočný úmysel osoby, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

18. V súvislosti s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR a krajských súdov, na ktoré žalovaný poukazoval, žalobca uvádzal, že žiaden z popísaných prípadov sa skutkovo nepribližuje k jeho prípadu. Pritom v žiadnom z uvedených prípadov správny orgán neposudzoval kritériá podľa článku 11 ods. 1 nariadenia č. 987/2009 sám, ale komunikoval so štátom, v ktorom účastník konania pracoval, resp. skúmal úmysel účastníka konania.

19. Žalobca nemohol požiadať o dávku v nezamestnanosti v Írsku, pretože k ukončeniu jeho pracovného pomeru došlo dohodou. Uvedená skutočnosť je žalovanému známa a vyplýva aj z bodu 6.2 formulára, ktorý žalovaný vo vyjadrení na str. 3 cituje. Zo strany žalobcu nešlo o žiadne účelové konanie, ako v niektorých v prípadoch popísaných v žalovaným označených rozsudkoch - nezáujem účastníkov konania evidovať sa na určitú dobu ako nezamestnaný v zahraničí. Žalobca ukončil pracovný pomer dohodou, pretože sa chcel vrátiť na územie Slovenskej republiky za svojou rodinou - teda realizovať dlhodobý plánovaný návrat domov. Na to, aby mohol žiadať o dávku v nezamestnanosti v Írsku by musel dostať výpoveď od svojho zamestnávateľa. Zamestnávateľ mu však výpoveď nedal. Hoci žalovaný presvedčivo tvrdí, že žalobca si mal požiadať o dávky v nezamestnanosti a požiadať o jej export, neskúmal ani, či je to právne možné a neoznačil ani ustanovenia relevantných írskych právnych predpisov. Za takých okolností je tvrdenie o zákonnej povinnosti žalobcu len neodôvodneným názorom žalovaného.

20. Súd prejednal vec za účasti oboch účastníkov konania, ktorí zotrvali na argumentácii uvedenej v ich písomných podaniach vo veci, oboznámil sa s obsahom spisového materiálu, vrátane administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu, a dospel k záveru o dôvodnosti žaloby.

21. Žalobca v konaní poukazoval na to, že jeho zámerom pri vycestovaní do zahraničia nebolo zostať v cudzine trvale. Tam sa zoznámil so svojou budúcou manželkou, zarobené prostriedky nosil na Slovensko a preto mu je ľúto, že mu po návrate bola dávka odopretá.

22. Žalovaný uvádzal, že úmysel žalobcu nebol skúmaný, nakoľko tento je významný iba v prípade, ak sa bydlisko žiadateľa nedá určiť podľa kritérií stanovených nariadením. Sociálna poisťovňa sa vo viacerých prípadoch snažila zabezpečiť stanovisko írskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia, vo všetkých však obdržala rovnakú odpoveď, v ktorej Írsko svoj názor na určenie bydliska nevyslovilo, vyplýva z nej, že írsky orgán pobyt žiadateľa nebude posudzovať, nakoľko na území Írska o dávku nepožiadala, a že írské orgány uznávajú kompetenciu slovenských orgánov, nejde teda o rozdielne stanoviská inštitúcií.

23. Spornými v konaní medzi účastníkmi neboli otázky skutkového charakteru, ako je dĺžka pobytu žalobcu na území iného členského štátu, frekvencia a účel jeho návratov na Slovensko počas tejto doby, jeho rodinného stavu, zamestnania a iné, týkajúce sa pobytu žalobcu na území iného členského štátu, ale to, či okolnosti tohto pobytu pri ich komplexnom vyhodnotení možno alebo nemožno považovať za svedčiace o zachovaní bydliska žalobcu a centra jeho záujmov na území Slovenska ako štátu pôvodu, ako aj to, či sa správne orgány pri rozhodovaní vo veci dopustili porušenia procesných predpisov v neprospech žalobcu.

24. V súvislosti s otázkou zhodnosti alebo rozdielnosti stanovísk žalovaného a členského štátu, v ktorom žalobca dosiahol posudzované doby poistenia, je potrebné konštatovať, že žalobcom predložené stanovisko írskej inštitúcie sociálneho poistenia týkajúce sa obdobnej právnej veci iného žiadateľa o dávku, v ktorom írsky orgán ponecháva právomoc inštitúcii, u ktorej bol nárok na dávku uplatnený, nie je relevantné v predmetnej súdom prejednávanej veci. Nesvedčí o zhodnosti stanovísk členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, vychádzať však nemožno ani zo záveru, že inštitúcie Írska majú iný právny názor, z čoho by vyplývala povinnosť žalovaného pokúsiť sa o dohodu, pričom účelom konania nepochybne nie je vykonávať zjavne bezúspešné pokusy vo vzťahu k zosúladieniu stanovísk členských štátov.

25. Žalobca ani neuvádzal, že sa na írské orgány so žiadosťou o poskytnutie dávky obrátil, vzhľadom na jeho vedomosť o tom, že by prekážkou priznania dávky podľa miestnych predpisov bola už skutočnosť, že pracovný pomer rozviazal na vlastnú žiadosť dohodou.

26. S týmto tvrdením žalobcu sa žalovaný podrobnejšie nevysporiadaval, označil ho za nerelevantné, nespochyboval ho a napriek tomu sa vo svojom rozhodnutí i písomnom vyjadrení k veci zaoberal možnosťou žalobcu uplatniť nárok na dávku v štáte posledného zamestnania a požiadať o export priznanej dávky do ktoréhokoľvek členského štátu únie, t.j. aj na územie Slovenska (!).

27. Nedostatok stanoviska štátu posledného zamestnania všeobecne nemôže byť prekážkou posudzovania dôvodnosti uplatnenia dávky Sociálnou poisťovňou a zohľadnenia kritérií vyplývajúcich z článku 11 vykonávacieho nariadenia (č. 987/2009), ktoré je potrebné považovať za smerodajné, nie však za výlučne relevantné.

28. V danom prípade správny orgán prvého stupňa podľa odôvodnenia jeho rozhodnutia vychádzal zo zistenia, že pracovná situácia žalobcu v Írsku bola stabilná, v období od mája 2005 pracoval v 5 pracovných pomeroch, naposledy od 14.10.2012 do 19.12.2018, v Írsku bol spolu so svojou manželkou a narodili sa im tam dve deti, bývali v prenajatom dome a 2-3 krát ročne navštevovali územie Slovenska, kde zmluvou zo dňa 12.2.2019 nadobudli nehnuteľnosť. Zistené skutočnosti podľa správneho orgánu potvrdzujú, že žalobca mal počas zamestnania na území Írska centrum záujmov na tomto území, s rodinou tam trávil pracovný i mimopracovný čas a mal tam teda najsilnejšie väzby, ktorý záver podporuje aj dĺžka pobytu v Írsku (13 rokov), orientácia na írsky pracovný trh, stabilná bytová situácia a plnenie daňových a odvodových povinností v tomto štáte.

29. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia zaujal stanovisko aj ku skutočnostiam uvádzaným žalobcom v odvolaní ako preukazujúcich zachovanie jeho bydliska a väzieb na Slovensku. Návraty žalobcu na Slovensko vo frekvencii 2-3 krát ročne podľa neho nepreukazujú zachovanie väzieb na Slovensku počas dlhodobého pobytu v zahraničí aj v súvislosti s tým, že je prirodzené osamostatnenie sa plnoletých detí od rodičov a vytvorenie vlastných domácností. V neprospech zachovania väzieb na Slovensko posudzoval aj skutočnosť, že sa so žalobcom v Írsku zdržiavala takmer po celú dobu jeho pobytu aj jeho manželka. Právne úkony žalobcu vykonané pred návratom na Slovensko a smerujúce k nadobudnutiu nehnuteľnosti v porovnaní s dlhodobou prítomnosťou v Írsku, rodinnou situáciou žalobcu a

jeho stabilnou pracovnou a primeranou bytovou situáciou v Írsku podľa žalovaného taktiež nepreukazujú zachovanie bydliska na Slovensku.

30. Ďalšie žalobcom namietané skutočnosti (životné poistenie a stavebné sporenie na Slovensku, slovenské rodné listy detí žalobcu, poistenie detí na Slovensku) žalovaný súhrnne vyhodnotil ako skutočnosti, ktoré sú nápomocné pri posudzovaní centra záujmov dotknutej osoby, avšak v zmysle čl. 11 ods. 1 písm. b) vykonávacieho nariadenia len dokresľujú situáciu dotknutej osoby a nie je možné na ne prihliadať ako na rozhodujúce skutočnosti preukazujúce jednoznačným spôsobom miesto bydliska dotknutej osoby.

31. Za právne irelevantnú žalovaný označil skutočnosť, tvrdenú žalobcom, že pracovný pomer ukončil dohodou, na základe čoho mu dávka v nezamestnanosti v Írsku nebola poskytnutá, s tým, že podľa žalovaného neposkytnutie dávky štátom posledného zamestnania nie je možné zvrátiť požiadanim o dávku v inom členskom štáte.

32. V súvislosti s argumentáciou žalobcu, že jeho manželke po návrate z Írska nárok na dávku v nezamestnanosti bol priznaný, žalovaný argumentoval, že o každom uplatnenom nároku na dávku rozhoduje príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne individuálne v samostatnom konaní a vo vzťahu ku konkrétnemu účastníkovi konania, a že o nároku manželky žalobcu bolo rozhodnuté na základe ňou poskytnutých informácií a na základe zistenej dôkaznej situácie.

33. Žalobcom namietaný úmysel a dôvod jeho pobytu v zahraničí žalovaný nehodnotil, ani nezisťoval, hoci vzhľadom na skutočnosť, že zjavne nejde o prípad určenia bydliska podľa článku 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia dohodou inštitúcií dvoch členských štátov, prihliadnuť bolo potrebné na všetky logicky súvisiace kritériá, vrátane úmyslu a dôvodu pobytu žiadateľa o dávku v zahraničí.

34. Práve vzniknutá procesná situácia správneho konania vyžadovala podľa súdu vykonanie dôslednejšieho dokazovania zahŕňajúceho i vylúch žiadateľa o dávku a prípadne i ďalších osôb (napr. jeho manželky), ako aj dôslednejšie vyhodnocovanie ďalších žalobcom tvrdených a preukazovaných skutočností vo vzájomných súvislostiach - ako jeho životného poistenia, poistenia detí, stavebného sporenia, vykonávania úkonov smerujúcich k nadobudnutiu nehnuteľnosti na Slovensku, ale aj k spôsobu rozviazania pracovného pomeru a jeho dôvodu, ktorým nepochybne bol záujem o návrat na Slovensko (v súvislosti so žalovaným tvrdenou stabilitou zamestnania a primeranosťou bytovej situácie v Írsku svedčí logicky skôr o zachovaní pevných väzieb žalobcu na Slovensko a o tom, že dôvodom požiadania o dávku na území Slovenska nebol nedostatok nároku na jej priznanie v Írsku), ako aj skutočnosti, že v čase ukončenia pracovného pomeru žalobcu sa jeho manželka už po dobu niekoľkých mesiacov trvale zdržiavala a pracovala na území Slovenska a že jeho deti tu navštevovali školské zariadenia.

35. V neposlednom rade, argumentácia žalovaného v súvislosti s námietkou žalobcu týkajúcou sa priznania dávky jeho manželke za prakticky totožných okolností, ktoré u neho viedli k jej nepriznaniu, je bez vysvetlenia, v čom bola posudzovaná situácia manželky žalobcu rozdielna, nedostatočnou a nepreskúmateľnou, naznačujúcou porušenie princípu legitímneho očakávania a princípu rovnosti, vyjadrujúcej požiadavku, aby rozhodovacia činnosť správny orgánov bola v rovnakých alebo obdobných prípadoch ustálená a účastníkmi konania predvídateľná.

36. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je posúdenie možnosti zohľadnenia doby poistenia v nezamestnanosti žalobcu získanej na území iného členského štátu žalovaným predčasným a neobjektívnym a jeho rozhodnutie pre nedostatok dôvodov čiastočne nepreskúmateľným a súčasne vydaným bez dostatočne zisteného skutkového stavu veci.

37. Súd preto žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 9.5.2019 podľa § 191 ods. 1 písm. d) a písm. e) SSP (zákon č. 162/2015 Z.z.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom správny orgán po zistení a dôslednom vyhodnení všetkých relevantných skutočností vydá rozhodnutie zodpovedajúce po všetkých stránkach požiadavkám kladeným naň ustanovením § 209 zákona o sociálnom poistení.

38. Právo na plnú náhradu trov konania priznal súd v konaní úspešnému žalobcovi podľa § 167 ods. 1 SSP s tým, že o výške trov bude v zmysle § 175 ods. 2 SSP rozhodnuté po právoplatnosti vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá musí byť podaná na Krajskom súde v Trnave, a to v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia; údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené; opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"); návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci.